

2016/2059(INI)

31.8.2016

ARVAMUS

Esitaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

veeldatud maagaasi ja gaasi hoiustamise ELi strateegia kohta
(2016/2059(INI))

Arvamuse koostaja: Stelios Kouloglou

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on seisukohal, et ELi kodanikel peab olema juurdepääs turvalisele ja taskukohasele energiavarustusele; juhib sellega seoses tähelepanu viimastele arengutele ülemaailmsel veeldatud maagasi turul, kus ülepakkumine on toonud kaasa madalamad hinnad, mis annab võimaluse alandada ELi tarbijate energiakulusid tänu suhteliselt odavamatele gaasitarnetele; rõhutab, et turvaline, taskukohane, säästev energia on Euroopa majandusarengu tõukejõud ja tööstuse konkurentsivõime jaoks hädavajalik; nõuab, et EL ja liikmesriigid seaksid ELi energiastrateegia raames prioriteediks kütteostuvõimetuse kaotamise, seades selleks eesmärgi liikmesriikide tasandil ning edendades energiavarustust parimate tavade jagamisega ELi tasandil;
2. rõhutab, et energiajulgeoleku seisukohalt on kaubandusel väga tähtis roll ning et oluline vahend on ka tugevad energiapartnerlused, mida toetavad ELi kaubanduslepingutesse lisatavad energeetikapeatükid; peab väga tähtsaks, et ELi kaubanduspoliitika edendaks ELi ja liikmesriikide energiavarustuse mitmekesistamist ja vähendaks sõltuvust liiga väheste tarnijate imporditavast energiast; rõhutab, et EL peaks uurima uusi partnerlusi, vaatama läbi olemasolevad ja pidama konkreetseid energiakõnelusi teiste partneritega sellistes piirkondades (kuid mitte ainult) nagu Kesk-Aasia, Põhja-Aafrika ja Ameerika; märgib, et EL peaks võtma rahvusvahelisel energiadiplomaatia areenil ennetavama rolli; nõuab suuremat sidusust ELi kaubandus- ja energiapoliitika vahel; rõhutab, et rahvusvahelised läbirääkimised veeldatud maagaasi üle peavad olema läbipaistvamad; usub, et praegustel ja tulevastel läbirääkimistel selliste partneritega nagu USA ja Austraalia peaks energia olema tähtsal kohal; toonitab, et EL peaks tegema rahvusvaheliste partneritega tihedat koostööd, et kujundada välja konkurentsivõimeline ja läbipaistev ülemaailmne veeldatud maagaasi turg;
3. rõhutab, et liikmesriikide tasandil saaks gaasivarustuse kindlust suurendada tarneallikate mitmekesistamisega, mida on võimalik saavutada veeldatud maagaasi rahvusvahelise kaubandusega ning piiriüleste voogude parandamisega; rõhutab, et liikmesriigid peaksid seadma esmatähtsaks tarne mitmekesistamise, kui sõltutakse ühest tarnepunktist;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et samal ajal kui kaubandus aitab kaasa ülemaailmse gaasituru arendamisele, peaks see keskenduma sellistele prioriteetidele nagu asjakohase infrastruktuuri, sh hoiustamise ning veeldamisvõimsuse suurendamine, et edendada varustuskindlust ja kahandada ühest või vähestest allikatest sõltumise riski;
5. on seisukohal, et EL kui kasvava tähtsusega turg võib aidata välja töötada gaasikaubanduse eeskirju, et suurendada üleilmsete gaasiturgude paindlikkust ja lähenemist;
6. on seisukohal, et veeldatud maagaasi ja gaasi hoiustamise strateegia väljatöötamise kõrval tuleks töötada ka komisjoni 2016. aasta veebruari ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 994/2010, kuna veeldatud maagaas ja hoiustamine võib olla hädavajalikuks lahenduseks gaasivarustuse kriisi korral;

7. rõhutab, et veeldatud maagasi ülemaailmne turg annab olulise võimaluse vähendada energiasõltuvust juhtudel, kus liikmesriigid on suures sõltuvuses ühest tarnijast; juhib tähelepanu näiteks Poolale, kus uus veeldatud maagaasi terminal mitmekesistab suuresti tarnevõimalusi, andes 4,9 miljardit kuupmeetrit aastas – see on kolmandik Poola aastasest tarbimisest – ja vähendades poole võrra sõltuvust Venemaalt torujuhtmete kaudu imporditavast gaasist;
8. tuletab meelde, et EL ja selle liikmesriigid peavad tulevaste probleemide lahendamiseks ning energia ja kliimamuutustega seotud eesmärkide täitmiseks, arvestades nendes poliitikavaldkondades valitsevaid üldisi piiranguid, võtma olemasolevate õigusraamistike ja mitmepoolsete konventsioonide alusel ühiseid meetmeid ka rahvusvahelisel tasandil, tõstatades energiapõhise ja energia jätkusuutlikkuse küsimusi rahvusvahelistel kaubandusfoorumitel, samuti gaasiimpordist sõltuvate partnerriikidega; rõhutab samal ajal, et EL peaks toetama ja edendama energiatõhusust;
9. rõhutab, et veeldatud maagaasi torustike projekteerimisel, ehitamisel ning kasutamisel, samuti gaasivarude ja allikate kasutamisel tuleb järgida kõrgeimaid keskkonnanorme, samuti austada rahvusvahelisi tööturvise ja tööohutuse standardeid; rõhutab, et on vaja suurendada teadlikkust imporditud veeldatud maagaasi keskkonna-, kliima- ja sotsiaalsetest mõjudest; kordab, et on vaja kaasata kohalike kogukondi ja tugineda realistlikele hinnangutele tarbimise kohta ning ehituste puhul uute infrastruktuuride kavandamise kohta; rõhutab, et üleminek veeldatud maagaasile võib teha lõpu meretranspordi sõltuvusele sõest; kutsus ELi üles andma Euroopa projektidele sel eesmärgil rahalist toetust;
10. tuletab meelde, et vähese CO₂-heitega ühiskonnaks muutumiseks peavad liikmesriigid pikas perspektiivis vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja keskpikas perspektiivis minema sõel põhinevalt elektritootmiselt üle gaasil põhinevale; märgib, et madalate gaashindade tõttu 2015. aastal suurenes gaasipõhise elektritootmise konkurentsivõime söepõhisega võrreldes;
11. on seisukohal, et gaas on üleminekukütuseks energiasüsteemi üleminekul fossiilkütustelt taastuvenergiapõhisele, mis peab olema pikaajaline eesmärk püüdlustes leevendada kliimamuutuste mõju;
12. tõstab esile veeldatud maagaasi kui alternatiivi rohkem saastavatele tavakütustele transpordis;
13. juhib tähelepanu sellele, et hinnangute kohaselt suureneb gaasi import ELi 2030. aastani, isegi kui gaasinõudlus jääb ELis samal ajal sama suureks või väheneb; rõhutab, et ühed tõhusaimad vahendid välisenergiasõltuvuse vähendamisel on energianõudluse vähendamine ning energiatõhusate taastuvate ja kohalike energiaallikate suurem kasutamine; tuletab meelde, et ELis on üldiselt liiga suur veeldatud maagaasi impordivõimekus, kuid see võimekus ei ole geograafilises mõttes toimivalt jaotunud;
 - a) rõhutab, et veeldatud maagaasi ja gaasi hoiustamine aitab kaotada ELi liikmesriikide ja piirkondade igasuguse energiaisolatsiooni, toetades kaugemaid ja/või halvemini ühendatud liikmesriike ja piirkondi nende allikate ja tarneteede mitmekesistamisega,

mida võimaldab veeldatud maagaasi terminalide, jaotussüsteemide ja vastassuunalise voo tehnoloogiaga gaasiühenduste rajamine;

- b) toonitab, et kohalik gaasitootmine Euroopas väheneb ja et ELi toodang 2015. aastal (119 miljardit kuupmeetrit) oli 2014. aasta tasemest 9 % madalam; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada impordi ja palub, et komisjon jätkaks uute kaubandusvõimaluste otsimist;
14. on seisukohal, et eriti tähtis on kaubanduspoliitika, mis loob ELi liikmesriikidele era- ja avaliku sektori ettevõtetele märkimisväärsed võimalusi puhaste, turvaliste ja energiatõhusate tehnoloogiate valdkonnas, eelkõige arvestades kasvavat ülemaailmset energianõudlust; nõuab, et puhaste tehnoloogiate tariife vähendataks oluliselt keskkonnasõbralike toodete algatuse (Green Goods Initiative) raames ning ka ELi vabakaubanduslepingutega, mis peavad võitlema energiaallikatega kauplemise mittetariifsete tõkete vastu;
15. nõuab ELi taasgaasistamise võimsuse täielikku ärakasutamist ja terminalide piisavat integreerimist gaasivõrkudesse kogu ELis; juhib tähelepanu gaasi hoiustamise kasvavale strateegilisele tähtsusele ELi gaasituru heaks toimimiseks ja energiajulgeoleku suurendamiseks;
16. rõhutab, et EL peaks toetama investeerimist veeldatud maagaasi selliste ELi rahastamisvahendite kaudu nagu Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond ja Euroopa ühendamise rahastu, pidades seejuures esmatähtsaks kaugemaid ja/või halvemini ühendatud liikmesriike ja piirkondi;
17. juhib tähelepanu vajadusele hinnata praeguseid ja tulevase vajadusi, samuti hoiustamise liiki ja taasgaasistamise infrastruktuuri ELis;
18. on mures tõsiasja pärast, et gaasiimport Venemaalt oli 2015. aastal 7 % suurem kui 2014. aastal, ning et 41 % 2015. aastal ELi imporditud gaasist pärines Venemaalt; juhib tähelepanu sellele, et sõltuvuse vähendamiseks Venemaa gaasist on veeldatud maagaasi ja gaasi hoiustamine äärmiselt tähtis, nagu ka suurem energiatõhusus ja taastuvenergia kasutuselevõtmine;
19. märgib, kui oluline on ELi energiajulgeoleku jaoks Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) energiat ja tooraineid käsitlev peatükk; peab kiiduväärseks komisjoni tööd selle nimel, et kaotada piirangud USA gaasi eksportimiseks ELi;
20. leiab, et 12,2 miljardit kuupmeetri lisandumine 2016. aasta jooksul turule USA idarannikult Sabine Passi veeldatud maagaasi terminali kaudu, samuti täiendav 74 miljardi kuupmeetri võimsus, mis võib lisanduda mitmete USA projektidega enne 2020. aastat, pakub Euroopa jaoks olulist võimalust tihendada energiakaubandussidemeid USAga; usub, et TTIP energiat ja tooraineid käsitleva peatüki kõneluste lõpuleviimine suurendab oluliselt ELi gaasivarustuse võimalusi;
21. on seisukohal, et energiajulgeoleku ja ELi kodanikele taskukohase energia kindlustamiseks on ülimalt tähtis lõpuleviidud, konkurentsivõimeline ja hästitoimiv gaasi siseturg, mille strateegilised tarnepunktid saavad ELi välistest allikatest imporditud

veeldatud maagaasi; tuletab sellega seoses meelde liidu ühishuviprojektide loetelu, mis on esitatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/89, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid püüaksid 77 gaasiprojekti võimalikult kiiresti lõpule viia;

22. juhib tähelepanu sellele, et veeldatud maagaasi kauplemiss hinnad on rahvusvaheliselt langenud ning vähenenud on ka juhtmete kaudu imporditud gaasi ja veeldatud maagasi vahelised hinnaerinevused; peab samuti oluliseks tugevdada pikaajalisi lepinguid veeldatud maagaasi sektoris, et piirata turukriise, vähendada finantsriske ja tõmmata ligi investeringuid infrastruktuuri; juhib tähelepanu sellele, et veeldatud maagaasi terminalide arendamine ning varustusallikate mitmekesistamine, eriti Vahemere, Musta mere ja Kaspia mere piirkonnas, võimaldab gaasidevahelist konkurentsi ning asendab nafta alusel indekseeritud lepingute raames imporditavaid maagaasi mahtusid, suurendades seeläbi liikmesriikide läbirääkimisvõimekust;
23. toetab komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikide aktiivset osalemist energiadiplomaatias eesmärgiga edendada eeskirjadel põhinevat, läbipaistvat ja hästtoimivat ülemaailmset gaasiturgu;
24. rõhutab, et veeldatud maagaasi turvaline ja ligipääsetav hoiustamisvõimsus on äärmiselt tähtis, kuna tänu sellele oleks infrastruktuur paindlikum ja kergemini kohandatav võimalike tarnekõikumiste korral, samuti aitaks see märkimisväärselt vähendada energiasõltuvust;
25. märgib, et Euroopa ettevõtteid ei tohiks takistada tegutsemast kolmandate riikide energiaturgudel samadel tingimustel kohalike ettevõtetega; juhib tähelepanu sellele, et Euroopa energiaturul tegutsevad kolmandate riikide ettevõtted peavad järgima Euroopa seadusi; märgib, et sellised üksused peavad olema struktuurilt läbipaistvad, et nendes osalust omavaid isikuid oleks võimalik välja selgitada.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	31.8.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laima Liucija Andrikiene, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Edouard Ferrand, Seán Kelly, Stelios Kouloglou, Georg Mayer, Bolesław G. Piecha, Jarosław Wałęsa